

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 383/ 2014
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 9^{ης} Δεκεμβρίου 2014

Σύνθεση

Προεδρεύων: Ανδρέας Χαρλαύτης, ως αρχαιότερος Νομικός Σύμβουλος των παρισταμένων, μη υπάρχοντος Αντιπροέδρου του Τμήματος.

Μέλη : Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Βασιλική Πανταζή, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος και Αδαμαντία Καπετανάκη, Νομικοί Σύμβουλοι .

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ'αριθμ.πρωτ. 69587/10-10-2014 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Περίληψη Ερωτήματος : Τρόπος συμμόρφωσης της Διοίκησης στις υπ'αριθμ. 891/2012 και 1905/2014 ακυρωτικές αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Εισηγήτρια: Αγγελική Αναστοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ..

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως :

Ι. Στο υπ' αριθμ. 69587/10-10-2014 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναφέρονται τα εξής:

«Με την αριθ. 32779/9-6-2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα (Γ' 497) προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την πλήρωση κενών θέσεων συμβολαιογράφων για το έτος 2010. Η ομάδα βαθμολόγησης του διαγωνισμού για το μάθημα του Κώδικα Συμβολαιογράφων ορίστηκε με την αριθ. 103580/2-11-2010 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΥΟΔΔ 357) και απαρτίστηκε από δύο (2) Προέδρους Εφετών και ένα (1) συμβολαιογράφο (άρθρο 25 παρ. 4γ ν. 2830/2000). Στο συγκεκριμένο διαγωνισμό συμμετείχε και ο Π.Κ. για την κάλυψη μιας κενής θέσης συμβολαιογράφου στην περιφέρεια του Ειρηνοδικείου Κιλκίς. Οι υποψήφιοι διαγωνίστηκαν, μεταξύ άλλων, σε θέματα του Κώδικα Συμβολαιογράφων, ήτοι στη συνθετική παρουσίαση ενός πρακτικού θέματος και τριών θεωρητικών ερωτημάτων. Ο αιτών βαθμολογήθηκε από καθέναν από τους τρεις βαθμολογητές με βαθμό οκτώ (8). Ως εκ τούτου, δεν περιλήφθηκε στον πίνακα επιτυχόντων (άρθρο 25 παρ. 7 ν. 2830/2000) και η συγκεκριμένη προκηρυχθείσα θέση συμβολαιογράφου στο Ειρηνοδικείο Κιλκίς παρέμεινε κενή. Ακολούθως, άσκησε αίτηση ακυρώσεως κατά του πίνακα επιτυχόντων ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, το οποίο την έκανε δεκτή, ακύρωσε τον τελικό πίνακα επιτυχόντων για την περιφέρεια του Ειρηνοδικείου Κιλκίς (με την αιτιολογία ότι καθένας από τους τρεις βαθμολογητές όφειλε να δώσει αναλυτική βαθμολογία επί των απαντήσεων που έδωσε ο αιτών στο γραπτό δοκίμιό του στο πρακτικό και στα τρία θεωρητικά θέματα που συνέθεταν τα εξεταστέα θέματα του Κώδικα Συμβολαιογράφων) και ανέπεμψε την υπόθεση στη Διοίκηση (891/2012 απόφαση). Σε εκτέλεση της ανωτέρω απόφασης συνήλθε εκ νέου η ομάδα βαθμολόγησης του εν λόγω μαθήματος, η οποία συνέταξε το από 22-6-2012 πρακτικό, σύμφωνα με το οποίο καθένα από τα μέλη της (τα ίδια που είχαν βαθμολογήσει το γραπτό του αιτούντος) προέβη ξεχωριστά στην αναλυτική βαθμολόγηση του γραπτού από την οποία προέκυπτε ο βαθμός που είχε

λάβει ο αιτών (8). Στη συνέχεια το πρακτικό διαβιβάστηκε στον αιτούντα για να λάβει γνώση. Ακολούθως, ο αιτών άσκησε αίτηση ακυρώσεως κατά του ανωτέρω πρακτικού ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, το οποίο την έκανε δεκτή, διότι η ομάδα που συνέταξε το ανωτέρω πρακτικό δεν είχε ανασυγκροτηθεί με νέα υπουργική απόφαση, προέβη δε στην ακύρωση του πρακτικού και ανέπεμψε την υπόθεση στη Διοίκηση(1905/2014 απόφαση)».

Κατόπιν των ανωτέρω και προκειμένου η υπηρεσία να συμμορφωθεί προς τις προαναφερόμενες δικαστικές αποφάσεις, ερωτά: α) εάν για την εκ νέου εξέταση της υπόθεσης του ως άνω υποψήφιου, μετά τις παραπάνω δικαστικές αποφάσεις, θα γίνει ορισμός νέας ομάδας βαθμολόγησης ή θα ανασυγκροτηθεί η αρχικώς ορισθείσα, στην τελευταία δε περίπτωση ποια θα είναι η σύνθεση αυτής λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δύο μέλη της αρχικώς ορισθείσας ομάδας βαθμολόγησης, που είχαν την ιδιότητα του Προέδρου Εφετών, έχουν απωλέσει την ιδιότητα, βάσει της οποίας μετείχαν στην ομάδα βαθμολόγησης, αφού η Μ. Β. έχει προαχθεί σε Αρεοπαγίτη και η Χ. Σ. έχει συνταξιοδοτηθεί και β) εάν η ομάδα βαθμολόγησης, που θα συγκροτηθεί σε συμμόρφωση προς τις προαναφερθείσες δικαστικές αποφάσεις, θα προβεί σε νέα βαθμολόγηση του γραπτού του ως άνω υποψήφιου ή μόνο σε παράθεση της αναλυτικής βαθμολογίας του.

2. Ειδικότερα, με την υπ' αρ. **891/2012** απόφασή του, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών (Θ' Τμήμα) δεχθέν ότι: «...**4.** Επειδή, από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις και ιδίως εκείνες της παρ.4 της παραπάνω Υπουργικής απόφασης προκύπτει ότι, κατά τη βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των διαγωνιζομένων υποψηφίων συμβολαιογράφων επί των θεμάτων του Κώδικα Συμβολαιογράφων, Αστικού Δικαίου, Εμπορικού Δικαίου κ.λ.π.- καθένα των οποίων περιλαμβάνει συνθετική παρουσίαση πρακτικού θέματος και ερωτημάτων θεωρητικού χαρακτήρα- οι τρεις βαθμολογητές οφείλουν να αξιολογήσουν και βαθμολογήσουν διακεκριμένα αφενός το πρακτικό θέμα και αφετέρου κάθε ερώτημα θεωρητικού χαρακτήρα, σύμφωνα με πρακτικό που έχει συντάξει η Κεντρική Επιτροπή του διαγωνισμού. Η πρόβλεψη δε αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση της αντικειμενικής αξιολόγησης των υποψηφίων και αποτελεί ουσιώδη τύπο της διαδικασίας βαθμολόγησης των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων. **5...6...** Με την κρινόμενη αίτηση ο αιτών προβάλλει ότι, κατά τη βαθμολόγηση του γραπτού δοκιμίου του στα θέματα του Κώδικα Συμβολαιογράφων δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη στο νόμο διαδικασία που συνίσταται στην

υποχρέωση κάθε βαθμολογητή να βαθμολογήσει ξεχωριστά κάθε απάντησή του για το πρακτικό θέμα και καθένα από τα τρία θεωρητικά ερωτήματα αντιστοίχως, καθόσον καθένας τούτων βαθμολόγησε τις απαντήσεις στο γραπτό του, ενιαίως με 8 μονάδες. Ο λόγος αυτός πρέπει να γίνει δεκτός, διότι, σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά (4^η σκέψη) ως προς την έννοια των διατάξεων της παρ.4 της 61829/2002 απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης, που αποβλέπει στη διασφάλιση της αντικειμενικής αξιολόγησης των υποψηφίων και αποτελεί ουσιώδη τύπο της διαδικασίας βαθμολόγησης των γραπτών δοκιμών τους, καθένας από τους τρεις βαθμολογητές όφειλε να δώσει αναλυτική βαθμολογία επί των απαντήσεων που έδωσε με το γραπτό δοκίμιό του ο αιτών στο πρακτικό και τα τρία θεωρητικά θέματα που συνέθεταν τα εξεταστέα θέματα του Κώδικα Συμβολαιογράφων, στα οποία διαγωνίστηκε, σύμφωνα με το πρακτικό της Κεντρικής Επιτροπής του διαγωνισμού. Συνεπώς, για το λόγο αυτό, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή, η προσβαλλόμενη απόφαση να ακυρωθεί... και η υπόθεση να αναπεμφθεί στη Διοίκηση για να προβεί στις νόμιμες ενέργειες...» ακύρωσε τον από 29-1-2011 τελικό πίνακα επιτυχόντων-διοριστέων που κατήρτισε η αρμόδια ομάδα βαθμολόγησης του διαγωνισμού υποψηφίων Συμβολαιογράφων έτους 2010 για την περιφέρεια Εφετείου Θεσσαλονίκης- Ειρηνοδικείου Κιλκίς (ΦΕΚ Γ'47/1-2-2011), κατά το μέρος που δεν περιελήφθη σ'αυτόν ο αιτών, σύμφωνα με το αιτιολογικό και ανέπεμψε την υπόθεση στη Διοίκηση, σύμφωνα με το αιτιολογικό.

Ακολουθως, με την υπ'αριθμ. **1905/2014** απόφασή του, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών (Θ' Τμήμα) δεχθέν μεταξύ άλλων ότι «...5. Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης 61829/2010 (ΥΑ 55210/2010), που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη, συνάγεται ότι, μετά τη βαθμολόγηση ή αναβαθμολόγηση, κατά περίπτωση, των γραπτών των υποψηφίων από τις ομάδες βαθμολόγησης, τη σύνταξη των σχετικών πρακτικών, την κατάρτιση του τελικού πίνακα επιτυχόντων και τη διαβίβαση αυτών- μαζί με τα γραπτά των υποψηφίων- στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι ομάδες αυτές περατώνουν το έργο τους και παύουν να έχουν οποιαδήποτε αρμοδιότητα, μη υφιστάμενες πλέον στο νομικό κόσμο. (πρβλ και ΣτΕ 1222/2003 κ.α.). 6...7. Επειδή, το προσβαλλόμενο πρακτικό συντάχθηκε από την ίδια ομάδα βαθμολόγησης, που είχε συγκροτηθεί με την 103580/2010 Υπουργική Απόφαση. Ενόψει, όμως, όσων έγιναν δεκτά στην 5^η σκέψη, η πιο πάνω ομάδα δεν υφίστατο πλέον στο νομικό κόσμο, μετά την

περάτωση του έργου της, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 6 της Υ.Α. 61829/2010 (55210/2010). Κατά συνέπεια, το προσβαλλόμενο πρακτικό, αφού συντάχθηκε από μη υφιστάμενη πλέον ομάδα βαθμολόγησης- δεδομένου ότι η ομάδα που συνέταξε το πρακτικό τούτο δεν είχε ανασυγκροτηθεί με νέα υπουργική απόφαση- είναι μη νόμιμο και ακυρωτέο. Για το λόγο αυτό που προβάλλεται βασίμως, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση ακύρωσης, ενώ παρέλκει ως αλυσιτελής, η εξέταση των λοιπών λόγων της, η δε υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στη Διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση», ακύρωσε το από 22-6-2012 πρακτικό της ομάδας βαθμολόγησης του διαγωνισμού υποψηφίων συμβολαιογράφων έτους 2010, στο μάθημα του Κώδικα Συμβολαιογράφων και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση, κατά το αιτιολογικό.

3. Στο από 22-6-2012 πρακτικό της 5^{ης} Ομάδας Βαθμολόγησης αναφέρεται ότι, σε εκτέλεση της 891/2012 απόφασης του Δ.Ε.Α., συνήλθε εκ νέου η ομάδα βαθμολόγησης του διαγωνισμού υποψηφίων συμβολαιογράφων έτους 2010 - που είχε συγκροτηθεί με την υπ' αρ. 103580/2010 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ Γ'357/3-11-2010)- και καθένα από τα μέλη αυτής (τα οποία ήσαν τα ίδια που είχαν βαθμολογήσει και αρχικά τον αιτούντα), προέβη ξεχωριστά στην επανεξέταση του γραπτού και την αναλυτική βαθμολόγησή του. Ειδικότερα: α) η Μ. Β. βαθμολόγησε το γραπτό του αιτούντος με οκτώ (8) και συγκεκριμένα με τρεις (3) βαθμούς στο πρακτικό ζήτημα, ενάμιση (1,5) βαθμό στο πρώτο θεωρητικό ζήτημα, με δύο (2) βαθμούς στο δεύτερο θεωρητικό ζήτημα και με ενάμιση (1,5) βαθμό στο τρίτο θεωρητικό ζήτημα, β) Η Χ. Σ. βαθμολόγησε το γραπτό με οκτώ (8) και συγκεκριμένα με δυόμιση (2,5) βαθμούς το πρακτικό ζήτημα, με ενάμιση (1,5) βαθμό το πρώτο θεωρητικό ζήτημα, με δύο (2) βαθμούς το δεύτερο και με δύο (2) βαθμούς το τρίτο θεωρητικό ζήτημα, γ) Η Ι. Σ. βαθμολόγησε με οκτώ (8) το γραπτό και συγκεκριμένα με δυόμιση (2,5) βαθμούς το πρακτικό ζήτημα, με (1,5) βαθμό το πρώτο θεωρητικό ζήτημα, με δύο (2) βαθμούς το "δεύτερο θεωρητικό ζήτημα και με δύο (2) βαθμούς το τρίτο θεωρητικό ζήτημα.

4. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι κατά της υπ' αριθμ. 891/2012 απόφασης ασκήθηκε έφεση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης ενώπιον του ΣτΕ, η οποία θα συζητηθεί μετ'αναβολή στις 12-2-2015.

Περαιτέρω προκύπτει ότι με το από 10-9-2012 πδ (ΦΕΚ Γ'959/12), η Μ.Β., Πρόεδρος Εφετών, μέλος της ανωτέρω Ομάδας Βαθμολόγησης, προήχθη στο

βαθμό του Αρεοπαγίτη, ενώ με το από 26-11-2003 πδ, (ΦΕΚ Γ' 1400/13) έγινε δεκτή η από 17-10-2013 παραίτηση της Χ.Σ., επίσης μέλους της ίδιας Ομάδας Βαθμολόγησης.

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Στο **άρθρο 95 παρ.5 του Συντάγματος 1975/1986/2001**, ορίζονται τα εξής: «Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται με τις ακυρωτικές αποφάσεις του ΣτΕ. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής δημιουργεί ευθύνη για κάθε υπαίτιο όργανο, όπως ο νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης». Σε εκτέλεση της συνταγματικής αυτής διατάξεως εκδόθηκε ο Ν.3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις...(ΦΕΚ 274 Α')», στο άρθρο 1 του οποίου ορίζεται ότι: «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. ...» Περαιτέρω, στο **άρθρο 50 παρ.4 του πδ 18/1989** (ΦΕΚ Α' 8), ορίζεται ότι: «Οι διοικητικές αρχές σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ.5 του Συντάγματος πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα σε κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου, ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. Ο παραβάτης, εκτός από τη δίωξη κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, υπέχει και προσωπική ευθύνη για αποζημίωση».

2. Στο **ν.702/1977 «Διαφορές Υπαλλήλων-Ασφάλισης κ.λ.π.»** (ΦΕΚ Α'268) και στη διάταξη του άρθρου 5 προβλέπονται τα εξής: «1. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 5^Α, σε έφεση ενώπιον του ΣτΕ υπόκεινται οι οριστικές αποφάσεις των διοικητικών εφετείων που εκδίδονται κατά την παρ.1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, επί αιτήσεως ακυρώσεως ή τριτανακοπής. 2... 3... 4... 5. Η προθεσμία προς άσκηση εφέσεως και η άσκηση του ενδίκου τούτου μέσου δεν επάγονται αναστολή της εκτελέσεως της πρωτοδίκου αποφάσεως». Η τελευταία διάταξη επαναλαμβάνεται και στο **άρθρο 61 του πδ 18/1989**.

3. Στο **ν.2690/1999** (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις, ΦΕΚ Α'45), στο Δεύτερο κεφάλαιο αυτού με τον τίτλο «ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ" και στο άρθρο 13 παρ.1 και 2, ορίζονται τα εξής: «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος. Ο ορισμός του ίδιου προσώπου με περισσότερες ιδιότητες δεν επιτρέπεται...2.Τα συλλογικά όργανα, αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, συγκροτούνται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη».

4. Ο Κώδικας Συμβολαιογράφων (ν.2830/2000, ΦΕΚ Α'96), στο άρθρο 25 "Εισαγωγικός διαγωνισμός υποψηφίων συμβολαιογράφων" (όπως, αντικατασταθέν με το άρθρο 11 του ν.2993/2002, Α'58, ισχύει), ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1... 4. Για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης οι ακόλουθες επιτροπές: α)... β)... γ) Ομάδες βαθμολόγησης στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθεμία των οποίων αποτελείται από δύο (2) προέδρους εφετών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και έναν (1) συμβολαιογράφο και για τη βαθμολόγηση των γραπτών στις ξένες γλώσσες από καθηγητές ξένων γλωσσών πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. ή μέσης εκπαίδευσης, οι οποίες έχουν την ευθύνη της βαθμολόγησης των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων (το παραπάνω εδάφιο του στοιχείου γ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 του άρθρου 50 ν.3160/2003, Α165). 5. Η συγκρότηση και λειτουργία των επιτροπών και των ομάδων βαθμολόγησης-αναβαθμολόγησης της παραγράφου 4, η γραμματειακή του υποστήριξη και κάθε σχετική λεπτομέρεια θα καθοριστεί με την έκδοση της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου. 6. Οι υποψήφιοι διαγωνίζονται σε θέματα: α) Αστικού Δικαίου, β) Εμπορικού Δικαίου, γ) Πολιτικής Δικονομίας, δ) Κώδικα Συμβολαιογράφων, ε)... 7. Τα γραπτά δοκίμια των υποψηφίων βαθμολογούνται από τρεις (3) βαθμολογητές. Η κλίμακα βαθμολογίας των γραπτών δοκιμίων ορίζεται από 0 έως 20. Ο μέσος όρος των τριών (3) βαθμολογητών για κάθε μάθημα αποτελεί το βαθμό του υποψηφίου στο μάθημα. ... 10...»

5. Η υπ' αριθμ. **61829/2002** απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης «Τρόπος διενέργειας διαγωνισμού συμβολαιογράφων» (ΦΕΚ Β'483/2002), η οποία εκδόθηκε δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 11 του ν.2993/2002, όπως τα άρθρα 4 και 6 αυτής ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, με την 55210/4-6-2010

απόφαση του ίδιου Υπουργού (Β' 777/2010), όριζε κατά τον κρίσιμο χρόνο, τα εξής: Στο άρθρο 4 ότι: «Η πενταμελής Κεντρική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων... Εντός δύο ημερών από το πέρας του συνόλου των γραπτών εξετάσεων συνέρχεται η Κεντρική Επιτροπή, η οποία συντάσσει πρακτικό με τις ορθές απαντήσεις και καθορίζει σε εικοσάβαθμη κλίμακα τις μονάδες αξιολόγησης για το πρακτικό θέμα και για κάθε ερώτημα των θεωρητικών θεμάτων, υποχρεωτικές για τους βαθμολογητές και αναβαθμολογητές. Το πρακτικό αυτό διαβιβάζεται αμέσως στις ομάδες βαθμολόγησης της παρ.4γ του άρθρου 11 του ν.2993/2002» 5... Στο άρθρο 6 (ΥΑ 55210/2010) ότι «Οι ομάδες βαθμολόγησης αφού συγκεντρώσουν τα γραπτά των διαγωνιζομένων προβαίνουν στην διαδικασία βαθμολόγησης και τυχόν αναβαθμολόγησης των γραπτών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.7 του άρθρου 11 του ν.2993/2002. Οι ομάδες βαθμολόγησης καταρτίζουν τελικό πίνακα επιτυχόντων, σύμφωνα με την παρ.8 του ν.2993/2002, τον οποίο διαβιβάζουν στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στην ίδια Διεύθυνση διαβιβάζονται και τα πρακτικά των ανωτέρω ομάδων, καθώς και τα γραπτά των υποψηφίων. Αντίγραφα των πινάκων επιτυχόντων αποστέλλονται στους Προέδρους των Τριμελών Οργανωτικών Επιτροπών για ν' αναρτηθούν στο Κατάστημα των οικείων Εφετείων».

6. Με την υπ'αριθμ.103580/2-11-2010 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης με τίτλο «Συγκρότηση ομάδων βαθμολόγησης για το διαγωνισμό των συμβολαιογράφων», (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 357/2010), αποφασίστηκε η συγκρότηση πέντε (5) ομάδων βαθμολόγησης στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίες έχουν την ευθύνη βαθμολόγησης των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων συμβολαιογράφων ως εξής: 1^η Ομάδα, ... ».

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Η Διοίκηση, μετά την έκδοση ακυρωτικής απόφασης του ΣΤΕ ή του Διοικητικού Εφετείου, υποχρεούται να συμμορφωθεί προς αυτή και μάλιστα όχι μόνο να θεωρήσει ανύπαρκτη στο νομικό κόσμο τη διοικητική πράξη που ακυρώθηκε, αλλά και να προβεί σε θετικές ενέργειες προκειμένου α)να

αποκαταστήσει τα πράγματα στη θέση στην οποία βρισκόταν, αν από την αρχή δεν είχε εκδοθεί η ακυρωθείσα πράξη ή δεν είχε συντελεστεί η ακυρωθείσα παράλειψη και β) να αναμορφώσει- διαμορφώσει τη νομική κατάσταση που προέκυψε αμέσως ή εμμέσως από την πράξη αυτή, σύμφωνα με τους κανόνες δικαίου, των οποίων η παράβαση επέφερε την ακύρωση της πράξης ή της παράλειψης. (ΣτΕ 201/2014, 100/2011). Το ειδικότερο περιεχόμενο και η έκταση των υποχρεώσεων της Διοικήσεως ως προς την συμμόρφωσή της με την ακυρωτική απόφαση, προσδιορίζονται από το αντικείμενο της απαγγελλόμενης ακυρώσεως, δηλαδή το είδος και τη φύση της ακυρωθείσας πράξεως καθώς και από την κρίση ή τις κρίσεις πάνω στα ζητήματα που εξέτασε και για τα οποία αποφάνθηκε το δικαστήριο στο αιτιολογικό της αποφάσεώς του, δημιουργώντας δεδικασμένο ως προς αυτά στη συγκεκριμένη περίπτωση (ΣτΕ 201/14, 4775/12, 957/10 και Γνμδ ΝΣΚ 642/12, 441/10, 392/07, 481/06 κ.ά.).

2. Κατά τη διάταξη της παρ.5 του άρθρου 50 του πδ 18/1989, το δεδικασμένο αφορά μόνο ό,τι κρίθηκε από τον ακυρωτικό δικαστή. Περιορίζεται δηλαδή, ως προς τα πρόσωπα, μεταξύ των διαδίκων της συγκεκριμένης υπόθεσης και εκτείνεται μόνο στα ζητήματα που κρίθηκαν με την απόφαση. Τα ζητήματα αυτά, επί της ακυρωτικής αποφάσεως, οριοθετούνται από την προσβληθείσα πράξη και τις κρίσεις του Δικαστηρίου που συναρτώνται προς το συμπέρασμα που έγινε δεκτό με την απόφαση και αποτελούν το αναγκαίο της στήριγμα (Γνμδ ΝΣΚ 167/2013).

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΔΔ/σίας, για τη νόμιμη υπόσταση του συλλογικού οργάνου χρειάζεται η προηγούμενη έκδοση πράξης συγκρότησής του, η οποία ορίζει όλα τα μέλη. Το διοικητικό όργανο έχει νόμιμη συγκρότηση μόνον όταν έχουν διορισθεί όλα τα μέλη του. Οι κανόνες για τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων που θεσπίζει ο ΚΔΔ/σίας είναι γενικής εφαρμογής και πρέπει να εφαρμόζονται τόσο επί συλλογικών οργάνων, τα οποία συνιστώνται κατά τρόπο πάγιο, με θητεία των μελών τους, όσο και επί αυτών που συνιστώνται με σκοπό την εκπλήρωση συγκεκριμένου έργου{«Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου»Επ. Σπηλιωτόπουλου, 12^η έκδοση, παρ.131, (ΣτΕ 508/91)}. Όταν η υπόθεση επανέρχεται μετά την ακύρωση μιας διοικητικής πράξης σε συλλογικό όργανο επί θητεία, αυτό επιλαμβάνεται με την εκάστοτε νόμιμη σύνθεσή του και όχι με την υφιστάμενη κατά το χρόνο

έκδοσης της ακυρωθείσας πράξης, αν επανέρχεται όμως σε συλλογικό όργανο, το οποίο συγκροτείται για την εκπλήρωση συγκεκριμένου σκοπού, τότε πρέπει να ανασυγκροτηθεί με ορισμό των μελών του, τα οποία πρέπει να έχουν την απαιτούμενη από το νόμο ιδιότητα (ΣτΕ 1222/2003, Γνμδ ΝΣΚ 496/2012, 306/2009).

4. Οι Ομάδες Βαθμολόγησης των γραπτών των υποψηφίων ενός διαγωνισμού συμβολαιογράφων αποτελούν συλλογικά όργανα, τα οποία συνιστώνται με σκοπό την εκπλήρωση συγκεκριμένου έργου, δηλαδή τη βαθμολόγηση των γραπτών ενός συγκεκριμένου διαγωνισμού και συγκροτούνται νομίμως με απόφαση του αρμόδιου υπουργού, η οποία ορίζει τα μέλη και καθορίζει λεπτομερώς τη λειτουργία τους, τον τρόπο βαθμολόγησης ή αναβαθμολόγησης κατά περίπτωση των γραπτών και τη σύνταξη του τελικού πίνακα επιτυχόντων. Μετά την κατάρτιση του τελικού πίνακα επιτυχόντων και τη διαβίβαση αυτού - μαζί με τα γραπτά των υποψηφίων-στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι ομάδες αυτές περατώνουν το έργο τους και παύουν να έχουν οποιαδήποτε αρμοδιότητα, μη υφιστάμενες πλέον στο νομικό κόσμο και προκειμένου να επιληφθούν μιας υποθέσεως που επανέρχεται μετά από ακύρωση μιας διοικητικής πράξης πρέπει να συγκροτηθούν νομίμως με ορισμό των μελών τους. Ως μέλη τους ορίζονται πρόσωπα που έχουν την προβλεπόμενη εκ του νόμου ιδιότητα, δηλαδή δύο (2) Πρόεδροι Εφετών και ένας συμβολαιογράφος. Δύναται δε, εφόσον δεν υπάρχει διάταξη νόμου που να το απαγορεύει, να οριστούν, κατά την ανασυγκρότηση του συλλογικού οργάνου τα ίδια μέλη που είχαν οριστεί και κατά τη συγκρότησή του, εφόσον δεν έχουν απωλέσει την ιδιότητα που απαιτεί ο νόμος.

5. Η προθεσμία άσκησης έφεσης κατά αποφάσεως εκδοθείσας επί αιτήσεως ακύρωσης και η τυχόν άσκησή της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πρωτόδικης απόφασης και η Διοίκηση υποχρεούται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του ν.3068/2002, να συμμορφώνεται με το περιεχόμενο της ακυρωτικής αποφάσεως.

IV. Επί των τιθεμένων ερωτημάτων, με βάση τα προεκτεθέντα, το Ε' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ως ακολούθως:

1. Ως προς το ερώτημα για τη συμμόρφωση της Διοίκησης προς την υπ' αριθμ. 1905/2014 ακυρωτική απόφαση, το Τμήμα ομόφωνα γνωμοδοτεί

οτι η Διοίκηση υποχρεούται να ανασυγκροτήσει την προβλεπόμενη στο νόμο Ομάδα Βαθμολόγησης, με νέα απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, στην οποία θα οριστούν ως μέλη πρόσωπα έχοντα την ιδιότητα που απαιτεί ο νόμος, με δυνατότητα ορισμού ως μελών και εκείνων που συγκρότησαν την αρχική Ομάδα Βαθμολόγησης και έδωσαν ο καθένας τη συνολική βαθμολογία επί του επίμαχου γραπτού, εφόσον δεν έχουν απωλέσει την ιδιότητά τους.

2. Ως προς το ερώτημα για τη συμμόρφωση της Διοίκησης προς την υπ' αριθμ. 891/2012 ακυρωτική απόφαση, διαμορφώθηκαν δύο γνώμες:

A. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Προεδρεύοντα Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Ανδρέα Χαρλαύτη και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Βασιλική Πανταζή, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Δημήτριο Αναστασόπουλο και Αδαμαντία Καπετανάκη, ψήφοι έξι (6), η Διοίκηση (Ομάδα Βαθμολόγησης) συμμορφούμενη προς την υπ' αριθμ. 891/2012 ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κατά τα διαλαμβανόμενα στο διατακτικό της, σε συνδυασμό με τις παρατιθέμενες σ' αυτή αιτιολογικές κρίσεις, υποχρεούται σε επανάληψη της διαδικασίας του διαγωνισμού από το χρονικό σημείο κατά το οποίο εχώρησε η διαπιστωθείσα από το δικαστήριο παρανομία, συνιστάμενη σε μη παράθεση αναλυτικής βαθμολογίας, υποχρεωμένης ως εκ τούτου της Διοίκησης (επιτροπής) να προβεί σε εκ νέου βαθμολόγηση του γραπτού, η οποία να περιέχει πέραν της συνολικής και αναλυτική κατά θέμα βαθμολογία.

B. Κατά τη γνώμη του Νομικού Συμβούλου Γεωργίου Ανδρέου, (ψήφος μία), με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια, Πάρεδρος, Αγγελική Αναστοπούλου, η υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης προς την υπ' αριθμ. 891/2012 ακυρωτική απόφαση εξαντλείται στην παράθεση μόνο της ελλείπουσας αναλυτικής βαθμολογίας ενός εκάστου αξιολογητή επί του πρακτικού και των θεωρητικών θεμάτων του επίμαχου γραπτού και δεν περιλαμβάνει και νέα βαθμολόγηση αυτού, η οποία, άλλωστε, δεν ακυρώθηκε αποτελούσα τεχνική – επιστημονική κρίση που εκφεύγει του ακυρωτικού ελέγχου.

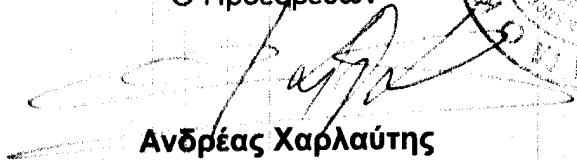
V. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, επί των τιθεμένων ερωτημάτων το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ότι :

α) η Διοίκηση υποχρεούται να ανασυγκροτήσει την προβλεπόμενη στο νόμο Ομάδα Βαθμολόγησης, με νέα απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, στην οποία θα οριστούν ως μέλη πρόσωπα έχοντα την ιδιότητα που απαιτεί ο νόμος (ομόφωνα) και β) η Διοίκηση (Ομάδα Βαθμολόγησης) υποχρεούται να προβεί σε εκ νέου βαθμολόγηση του γραπτού, η οποία θα περιέχει πέραν της συνολικής και αναλυτική κατά θέμα βαθμολογία (κατά πλειοψηφία).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

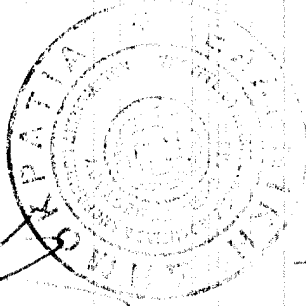
Αθήνα 15 - 12 - 2014

Ο Προεδρεύων

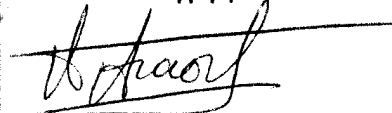

Ανδρέας Χαρλαούτης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Η Εισηγήτρια

Αγγελική Αναστοπούλου

Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.